

BIJLAGE: DIRECTIE VOORBEREIDINGSDOCUMENT

De School: OBS De Schalm

Brin Nummer: 18 ZU

Algemeen

Kwaliteitsagenda van de school (2020- 2024): Leren durven, durven leren

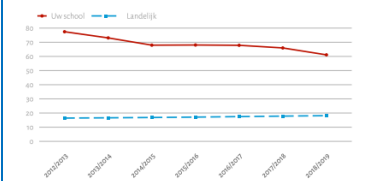
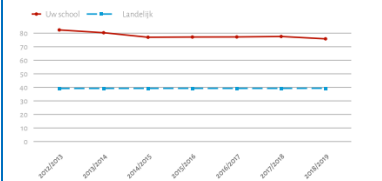
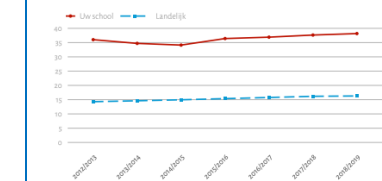
Leerlingpopulatie

De Schalm is een openbare school op het schiereiland Katendrecht, een onderdeel van de wijk Feijenoord in Rotterdam Zuid. Feijenoord is één van de 'focus wijken' in Rotterdam die zich kenmerkt door een lage sociaal-economische index. Ondanks dat Katendrecht binnen de wijk Feijenoord valt, komen de data van de buurt en de wijk niet altijd overeen met elkaar.

Katendrecht is een schiereiland, maar ook figuurlijk gezien een 'eiland'. In de volksmond heet het voormalig havengebied De Kaap. Er woont een mengeling van Kapenezen en het is er een stuk groener en veiliger dan in andere buurten. Bovendien is er een veel grotere spreiding als het gaat om de sociaal-economische status.

Dit is naast een wenselijke ontwikkeling, ook meteen een 'probleem'. Er is namelijk weinig samenhang tussen de oud-Kapenezen en de nieuwkomers. De laatste groep is doorgaans hoger opgeleid. Men heeft enige moeite elkaar te begrijpen en begrepen te worden. Om die reden willen we als school zoveel mogelijk zichtbaar zijn in de buurt, een ankerpunt vormen en zo onderdeel zijn van deze minimaatschappij. We zien het als opdracht van de school om verbinding en relatie te zoeken binnen deze verscheidenheid.

Met betrekking tot de kenmerken van onze populatie hebben we de beschikking over de volgende data:

 Figuur 3.1 Percentage leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond, voor de schooljaren 2012/2013 t/m 2018/2019¹	 Figuur 3.2 Percentage leerlingen met ouders met een laag inkomen, voor de schooljaren 2012/2013 t/m 2018/2019¹	 Figuur 3.3 Percentage leerlingen afkomstig uit eenoudergezinnen, voor de schooljaren 2012/2013 t/m 2018/2019¹
In schooljaar 2018/2019 hebben 61% van de leerlingen een niet-westerse migratie achtergrond. Landelijk is dit 18%	76% van de leerlingen komen uit een gezin met een relatief laag inkomen. Landelijk is dit 40%	En 38% van de leerlingen komen uit een éénouder gezin. Landelijk is dit 16%
Percentage leerlingen die via school gebruik maken van het Jeugd Sportfonds: 16% Percentage leerlingen die via school gebruik maken van het Jeugd Cultuurfonds: 4% Daarnaast worden deze fondsen ook door andere samenwerkingspartners (zoals SMW en House of Hope) voor onze leerlingen aangevraagd. Het gaat hier om leerlingen die zonder subsidie niet lid kunnen worden van een sportvereniging of niet mee kunnen doen aan culturele activiteiten.		

Uit gemeentelijke rapportages blijkt dat we een flinke toename van leerlingen mogen verwachten:

- Bevolkingsgroei in de wijk neemt toe: 14,9 % in 2019
- Groei leerlingaantal wordt geschat op 84,1 % in 15 jaar (20 leerlingen per jaar)
- Sociaaleconomische status in de wijk:
 - Gemiddeld bruto-inkomen (24.100 euro)

- *Helft van de bewoners alleenstaand*
- *10,2% eenoudergezinnen*
- *Migratie- achtergrond 52,3%*

We verwachten dat het gemiddelde opleidingsniveau, het gemiddelde inkomen, de samenstelling van de gezinnen en de migratie- achtergrond navenant zal veranderen. Dat heeft weer tot gevolg dat onze groepen in de onderbouw groter worden en de schoolweging en het spreidingsgetal waarschijnlijk zullen veranderen.

Zowel de schoolweging als het spreidingsgetal is hoog tot zeer hoog

De hoge schoolweging (35,84) is voornamelijk tot stand gekomen door het lage opleidingsniveau van ouders, het land van herkomst, de verblijfsduur in Nederland en het aantal gezinnen dat in de schuldsanering zit. Het spreidingsgetal (7,53) gaat over de mate van spreiding van de genoemde schoolwegingskenmerken en komt overeen met ons diverse beeld van de schoolpopulatie.

Aansluiting vinden is niet altijd vanzelfsprekend in een heterogene groep. Er zijn veel schakeringen en verschillende invalshoeken. Door het opzetten van een klankbordgroep (ouders), een nauwe samenwerking aan te gaan met verschillende culturele partners in de wijk, vaak aanwezig te zijn bij buurtoverleggen, meedoen met wijkactiviteiten etc., investeren we in een relatie met alle bewoners en partners van onze prachtige wijk. We halen de buitenwereld naar binnen en presenteren ons zelf naar de buitenwereld.

Voor ons onderwijs betekent het dat we uitgaan van de verschillen tussen leerlingen en dat we constant moeten afstemmen op de verschillende behoeften van groepen en individuele leerlingen. Uit de uitkomsten van een doorlooptag van het kwaliteitsteam van stichting BOOR hebben we als actiepunt aangegrepen om van activiteitenonderwijs naar zichtbaar doelgericht onderwijs te komen. Hierbij hebben we ingezet op leerkrachtvaardigheden. Maar ook dat we op andere manier naar leerlingen gaan kijken. We willen dat leerlingen een actieve rol krijgen in het onderwijsproces door hen nadrukkelijk te betrekken bij de doelen en de keuzes die gemaakt worden. We willen dat kinderen een perspectief ontwikkelen op hun plek in de samenleving. Binnen ons type onderwijs willen we leerlingen leren om zich voldoende te durven laten zien (leren durven, durven leren).

Met het oog op dit alles zijn we gekomen tot de volgende kwaliteitsagenda:

Speerpunten	Acties
1. Onderwijs	
1.1. Opbrengstgericht werken (OGW- 4D)	Beredeneren kleine cyclus, referentieniveaus en vaardigheidsscores
1.2. Leren zichtbaar maken (LZM)	Implementeren formatieve feedback en portfolio
1.3. Ontwikkelingsgericht kleuteronderwijs	Vervangen van de methode Piramide
1.4. Technisch- en begrijpend lezen	Opstellen beleidsplan
1.5. Taal	Vervangen van de methoden Zin in Taal/ Spelling en Nieuwsbegrip
1.6. Specifiek aanbod voor meer- en hoogbegaafde leerlingen (Minervya)	Verder implementeren van spel- en levelwerk
1.7. Ortotheek	Aanschaffen concreet ondersteunend materiaal voor rekenen en taal
2. Podiumkunsten	
2.1. Dans	Uitbouwen dwarsverbanden, leerlijnen, leerkrachtvaardigheden
2.2. Drama	Uitbouwen dwarsverbanden, leerlijnen, leerkrachtvaardigheden
2.3. Muziek	Uitbouwen dwarsverbanden, leerlijnen, leerkrachtvaardigheden
2.4. Beeldende vorming	Uitbouwen dwarsverbanden, leerlijnen, leerkrachtvaardigheden
3. Democratische waarden en zelfbeschikking	
3.1. Positive Behavior System (PBS)	Uitbouwen gedragsverwachtingen
3.2. Rots en Water	Consolideren in de bovenbouw
3.3. Leerlingenraad	Consolideren in de bovenbouw
3.4. Zorghuizen	Consolideren in de bovenbouw
3.5. Loopbaan oriëntatie begeleiding (LOB)	Consolideren in de bovenbouw
4. Natuur en milieu	
4.1. Natuur, milieu en educatie (NME)	Consolideren in de bovenbouw
4.2. Buitenlessen	Uitbreiden naar minimaal 40 lessen per jaar
5. ICT	
5.1. Gedigitaliseerde werkvormen	Implementeren van Snappet in groep 8
5.2. Leren programmeren	Implementeren van robotisering in de groepen 1 t/ 3
6. Professionele ontwikkeling	
6.1. Beter opleiden door samenwerken en synergie (BOSS)	Scholen van mentor naar coach
6.2. Expertgroepen	Beleid beschrijven op ambitiekaarten
6.3. Teamleren	Borgen van de speerpunten
7. Organisatie	
7.1. KKC	Oprichten Kaaps Kindcentrum

Benoem de (maximaal 3) belangrijkste verbeterthema's en de redenen waarom de school hieraan werkt.

Om het gesprek goed te kunnen voeren over de school, is het belangrijk dat de directie (desgewenst samen met de intern begeleider) vooraf bij de inspecteur aangeeft wat de belangrijkste thema's voor kwaliteitsverbetering van de school zijn en waarom die thema's zijn gekozen.

We vragen daarom een beknopte toelichting op (maximaal) drie thema's voor kwaliteitsverbetering waar de school dit schooljaar aan werkt.

Keuze uit de kwaliteitsagenda:

- Thema 1: Leren door zicht op ontwikkeling (Leren zichtbaar maken)
- Thema 2: Leren in cultuur
- Thema 3: Leren in de buitenruimte

Motivatie:

Uit het Pisa- onderzoek van 2019 blijkt dat er sprake is van kansenongelijkheid bij kinderen doordat zij in ongelijke mate beschikken over:

- Educatieve hulpmiddelen
- Culturele bezittingen
- Bezittingen die voortvloeien uit de mate van welvaart

Hoe zit dat bij ons op school? Minimaal 20 % van de leerlingen maakt gebruik van het Jeugd Sport en Cultuur Fonds. Zonder deze middelen zou sporten of theater voor hen niet zijn weggelegd. Ook vragen we via onze medewerker ouderbetrokkenheid en onze schoolmaatschappelijk werker extra educatieve middelen aan (Stichting Leergeld, Actie Pepernoot, Stichting Meedoen).

Wij denken dat de door ons gekozen 3 domeinen hierop goed aansluiten omdat het krijgen van kansen niet voor iedereen vanzelfsprekend is.

Toelichting op de thema's:

We willen uiteraard weten hoe alle betrokkenen over de uitvoering van de thema's denken, dus hebben we de tevredenheid over de 3 onderwerpen gepeild. Ondervraagd zijn resp.: management, OP, OOP, ouders en leerlingen. De scores zijn uitgezet op een 4- punts- schaal.

De schoolspecifieke vragen worden in de medezeggenschapsraad én in de leerlingenraad behandeld.

Onderwijs en Leren					
Didactiek	3,9	4,0		3,5	3,1
Begeleiding	3,9	3,7		3,3	3,3

Schoolspecifieke vragen					
Lessen in de podiumkunsten	4,0	3,7	3,8	3,4	3,3
Buitenlessen	4,0	3,7	4,0	3,5	3,6

Beschrijving van de thema's

Thema 1: Leren door zicht op ontwikkeling

Hoofddoel

Het doel van het cyclusgericht werken is om continu de ontwikkeling van de leerling te volgen en ook continu in staat te zijn om het onderwijs aan te passen waar nodig.

Subdoelen en acties

Voorgaande jaren hebben we ons door teamtrainingen gefocust op de domeinen **data, duiden en doelen** binnen de OGW 4D cyclus. Sinds vorige schooljaar focussen we ons vooral op de laatste stap, namelijk het **doen**.

Op dit moment zetten we in op de verbinding van de stappen. We willen hieraan betekenis geven. Momenteel wordt er gewerkt aan een aanpassing van het logboek format en de werking ervan. Dit instrument zorgt ervoor dat we die betekenis daadwerkelijk kunnen geven (doelgericht bezig zijn, niet alleen een activiteit/ handeling). Momenteel stellen we ons bij voortduring de volgende vragen:

- Wat zie ik? (Waarnemen op leerling niveau, **data**)
- Welke verklaring heb ik hiervoor? (Begrijpen op leerling niveau, **duiden**)
- Wat betekent dit voor mijn handelen? (Wat betekent dit voor aanbod en instructie, **doen**)

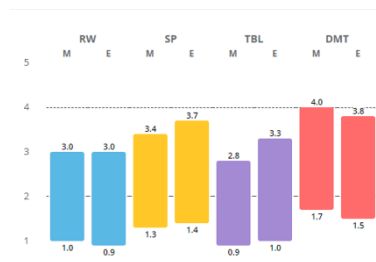
NB We hebben het al eerder benoemd. De schoolweging is hoog: 35,84, de spreiding is groot: 7,53.

Data waar de grote spreiding binnen de leerlingpopulatie zichtbaar wordt:

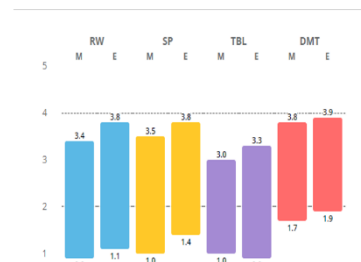
Resultaten referentieniveaus

Onze resultaten gemiddeld (3 jaar)		Landelijk gemiddelde scholengroep		Signaleringswaarde
Taalverzorging 1F	94%	Taalverzorging 1F	93,2%	
Lezen 1F	96%	Lezen 1F	93,2%	
Rekenen 1F	91%	Rekenen 1F	93,2%	
Taalverzorging 2F	53%	Taalverzorging 2F	49,8%	
Lezen 2F	50%	Lezen 2F	49,8%	
Rekenen 1S	40%	Rekenen 1S	49,8%	

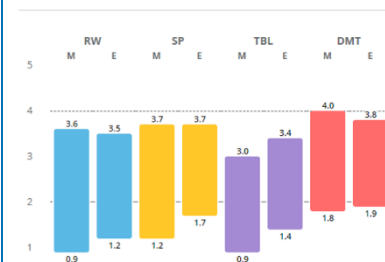
Schoolscores LVS

2017-2018

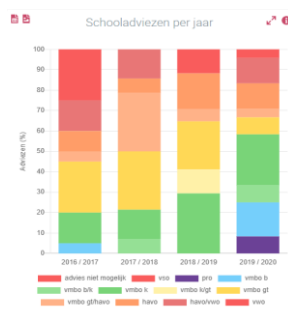

2018-2019

2019-2020

Uitstroom VO

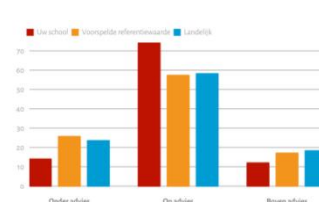

Hoe verhoudt het basisschooladvies met de uitslag van de eindtoets?

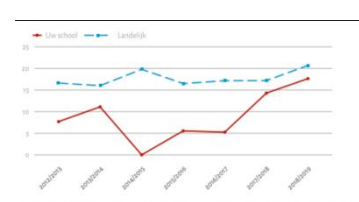
We lijken behoorlijk adequaat de adviseren.

We volgen in de advisering momenteel de landelijke trend.

Grote spreiding van uitstroom: van pro tot vwo.

Figuur 6.3 Percentage leerlingen met eindtoetscore dat onder, op of boven het gekregen basisschooladvies ligt, voor de samengevoegde schooljaren 2016/2017, 2017/2018 en 2018/2019¹⁾

Figuur 6.4 Percentage leerlingen dat een eindtoetscore heeft behaald dat boven het basisschooladvies ligt, voor de schooljaren 2012/2013 t/m 2016/2017¹⁾

Het aantal leerlingen dat een eindtoetscore behaalt dat boven het advies ligt is in de afgelopen 5 jaar behoorlijk gestegen.

Duiden:

We kijken naar de scores van de eindtoets. Let op! De laatste E- toets is afgenomen na onderwijs op afstand (Corona- maatregelen). We kunnen uit de data de volgende conclusies trekken:

- De spreiding neemt toe
- Op 1F niveau zitten we boven het landelijk gemiddelde van de scholengroep, behalve bij Rekenen.
- Bij 1S/2F zien we ook dat we bij Rekenen onder het landelijk gemiddelde van de scholengroep vallen. Bij Lezen op 2F niveau zitten we er net boven.
- Op zowel 1F als 1S2F scoren we boven de signaleringswaarde (passend bij de schoolweging en spreiding)
- De resultaten verbeteren door de aanwas van 'sterke' leerlingen (m.n. in de onderbouw)
- De kinderen die verrijking nodig hebben moeten meer profiteren van ons onderwijsaanbod. De niveau-waarden zouden 0,3 moeten stijgen om gelijke tred te houden
- Leerlingen binnen het verrijkt arrangement krijgen een verrijkt aanbod (Levelwerk, plusopdrachten, projecten uit de Plusklas).
- Leerlingen binnen het verrijkt arrangement krijgen onvoldoende instructie op de lesstof. Dit is een punt waaraan gewerkt wordt (EDI-aanpak)

Doen:

Dit schooljaar (2020) maken we gebruik van de expertise van 2 verschillende trainers.

Versterken van de leerkrachtvaardigheden

De eerste komt van het bestuurskantoor en is een specialist op het gebied van Onderwijskwaliteit. Deze juf 'next door' (Sylvia Buitendijk) bezoekt alle leerkrachten op de werkvloer, observeert, koppelt terug, frist de EDI- aanpak op en adviseert over de manier waarop wij ons aanbod beter kunnen beredeneren (Wat zie ik? Welke verklaring heb ik hiervoor? Wat betekent dit voor mijn handelen?).

Dat denkproces maken we zichtbaar in onze logboeken waarvoor de formats een complete metamorfose hebben ondergaan. De belangrijkste onderdelen van 'zicht op ontwikkeling' zijn momenteel de dagelijkse evaluatiemomenten en de omzetting in actiepunten (doorplannen). Het blijkt van de vier dimensies de meest lastige te zijn. We zullen ons hierin nog een aantal maanden bewust beter bekwamen waardoor we kunnen zorgen voor een nog betere afstemming.

Aanbieden van een passende leerstof op elk niveau

De tweede trainer is Harry Janssens. Naar aanleiding van een reeds gevolgde cursus (directie, IB, leerkracht) zal hij in een studiedag het team nog meer bekwamen in de reeds ingezette aanpak. Hij heeft een schoolontwikkelingsmodel gemaakt met basisschema's (3). Hierin komen opnieuw de drie vragen terug. Wat zie ik (Data n.a.v. de afname van de toetsen uit het CITO- LVS)? Welke verklaring heb ik hiervoor (screeningsanalyse)? Wat betekent dit voor mijn handelen (handelingsaanpak)? Wij richten ons dan weer op het effectieve instructiemodel en zullen concreet kunnen beschrijven welk leerstofaanbod voor welk arrangement geschikt is (intensief, basis of verrijkend).

Middels bovenstaande aanpak richten we ons op de ontwikkeling van alle vaardigheden. Gezien de duiding van resultaten op het gebied Rekenen zal dit in het volgende jaarplan een speerpunt zijn.

Motivatie bij thema 1:

Adaptief onderwijs is op De Schalm een noodzaak. Onze instructie en ons aanbod blijkt in dat licht toch nog steeds té klassikaal. Wij leren via bovenstaande trainingen om nog beter onderscheid aan te brengen in de behoeftes van de leerlingen binnen de verschillende arrangementen en daarop goed te anticiperen.

Toelichting op thema 1:

In een school met een hoge schoolweging en een hoge spreiding, is de landelijke basisaanpak voor veel leerlingen namelijk veel te moeilijk (of te makkelijk), met als gevolg dat veel leerlingen een intensievere aanpak zullen ontvangen. Dit is niet helpend omdat de basisaanpak niet passend is gemaakt op de middenmoot van onze populatie.

De middenmoot (60%) heeft bij ons structureel behoefte aan extra ondersteuning. Je voorziet in deze behoefte door het aanpassen van de landelijke basisaanpak en daarop te variëren met een verrijkte en een intensieve aanpak. Onze aanpak is: intensiveren, zonder leerlingen die een verrijkt aanbod nodig hebben uit het oog te verliezen (en hen uit te dagen in aanpak en instructie).

Thema 2: Leren in cultuur

Hoofddoel

Zoals we in onze algemene inleiding hebben benoemd, hebben onze leerlingen behoefte aan meer verbinding met de wijk en een breed aanbod op het gebied van sport en culturele activiteiten. Het thema cultuureducatie heeft dan ook sinds 13 jaar een structurele, waardevolle plek gekregen in het curriculum van De Schalm. In ons cultuurplan beschrijven we dat onze kinderen in een theatrale omgeving duurzaam baat zouden moeten hebben bij cultuuronderwijs door:

- *Verdieping van de lesinhouden (zichtbare doelen en leerlijnen)*
- *Internalisering van kennis en vaardigheden van leerkrachten en vakdocenten (dwarsverbanden en kruisbestuiving)*
- *Verankering in het beleid van de school als in het beleid van de organisaties waarmee samengewerkt wordt (aansluitend bij de thema's, binnen één profiel)*

We hebben een meervoudig doel voor ogen:

- *Onze leerlingen zijn in staat om gevoelens, ervaringen en ideeën vorm te geven door het aanspreken van fantasie, verbeeldingskracht en talent. (Creërend vermogen)*
- *Onze leerlingen winnen aan zelfvertrouwen en zijn in staat om in gesproken taal te reflecteren op eigen en andermans werk. (Presenterend vermogen)*
- *Onze leerlingen kunnen omgaan met eigen emoties, met die van anderen en met de uitingen daarvan. (Sociaal competent zijn)*

Subdoelen en acties

Programma

Alle kinderen krijgen bloksgewijs gedurende 8 jaar les in dans, muziek, theater en beeldend. Daarvoor hebben we het reguliere rooster uitgebreid met 1 ¼ uur per week. We vermelden in de schoolkalender de start- en einddata van de blokken.

De interne cultuurcoach (ICC-er) stelt jaarlijks een cultuurplan op i.s.m. de KCR. Daarin beschrijft hij de acties per kwartaal. We voeren het programma uit, geven op geplande momenten een presentatie, evalueren met de leerkrachten en de vakdocenten de doelen (a.d.h.v. beeldmateriaal) en stellen het aanbod op basis van deze evaluatie bij. De ICC-er én de leidinggevenden van de vakdocenten observeren tussentijds, hebben weet van de voortgang, stellen bij en koppelen hun bevindingen terug naar de (vak)docenten.

Wij werken met verschillende partijen samen om ons cultuuronderwijs tot een succes te maken:

- Voor de groepen 5 t/m 8 werken wij samen met Maastad en Villa Zebra
- Voor de groepen 1 t/m 4 werken wij samen met de SKVR en Villa Zebra
- Voor de groepen 1 t/m 8 werken wij voor muziek samen met de SKVR.

We beschouwen de gezamenlijke start op de laatste vrijdag van de zomervakantie als een van onze hoogtepunten. Dan werken we een ochtend aan ons actuele plan en lanceren we onze visie. Momenteel luidt die: "Leren durven, durven leren."

Evaluatie

Wij peilen jaarlijks ter evaluatie (zie tevredenheidsonderzoek) en vragen de kinderen te scoren op:

- "Ik leer veel bij de vakken dans, drama, muziek en beeldende vorming."
- "Door de lessen in podiumkunsten heb ik meer zelfvertrouwen."
- "Door de podiumkunsten kan ik reflecteren op mijn eigen werk en dat van mijn klasgenoten."

Ook de andere geledingen krijgen die vragen voorgelegd, maar dan in aangepaste vorm.

Motivatie bij thema 2:

Leren als burger:

Leerlingen van nu worden voorbereid op een samenleving die snel verandert. Burgerschap heeft daarom een plek in het curriculum van iedere school gekregen. Aandacht voor dit vak moet bijdragen aan de betrokkenheid van jongeren bij de pluriforme samenleving en het bepalen van hun volwaardige rol daarbinnen.

Leerlingen hebben daarvoor competenties en vaardigheden nodig die vaak door sociaal-culturele trainingen worden bijgebracht. Wij kiezen daar maar in beperkte mate voor (Rots en Water training voor groep 5 t/m 8).

Wij denken dat vooral een pro-actief, kwalitatief goed en aantrekkelijk aanbod van podiumkunsten de creativiteit zal prikkelen en zal bijdragen aan de ontwikkeling van de volgende competenties:

- Het vermogen tot zelfontplooiing
- De mate van zelfvertrouwen
- Het empathisch vermogen
- Het reflecterend vermogen

Onze kinderen maken deel uit van een zeer gemêleerde populatie. Voor hen is het helemaal van belang dat zij leren zichzelf te ontdekken en zich te verhouden tot de ander. Dat kan door het aanleren van een onderzoekende houding. Zij doen vaardigheden op op het gebied van: samenwerking, nieuwsgierigheid, intuïtie, fantasie, verwondering, kritisch denken, onderzoek, probleemoplossend handelen en het maken en verbeteren van ideeën en opdrachten.

Toelichting op thema 2:

Leren voor de toekomst:

Beroepen van straks bestaan voor een deel nog niet. Burgers van morgen zullen hun leven lang moeten blijven leren om alle veranderingen te kunnen bijhouden. Wij bereiden onze leerlingen hierop voor door creatieve vakken een prominente plaats te geven in ons onderwijs.

De benodigde competenties en vaardigheden die nodig zijn voor de toekomst, doen de kinderen op door profijt te trekken van de Podiumkunsten. Basisvaardigheden zoals lezen en rekenen blijven onverminderd belangrijk maar moeten in balans zijn met sociale, culturele en kunstzinnige vorming.

Thema 3: Leren in de buitenruimte

Hoofddoel

In tegenstelling tot de wijk Feijenoord is Katendrecht behoorlijk groen. De Schalm staat op een prachtig punt van

dit schiereiland aan het Buizenpark en aan de Maas. Deze fraaie omgeving nodigt uit tot het geven van buitenlessen. Voor kinderen die in een stad wonen is bewegen in de buitenlucht niet altijd vanzelfsprekend. Zo ook bij onze leerlingen. We zien en horen dat leerlingen vaak thuis spelen of minimaal buiten zijn. En als zij buiten spelen is dit vaak binnen de eigen (kennis)kring. Door buiten les te krijgen, zullen onze kinderen beter en effectiever spelen, samenwerken, bewegen, ontdekken en onderzoeken. Zij zullen leren om meer hun eigen impulsen te volgen waardoor zij meer eigenaar worden van hun eigen ontwikkeling.

Vandaar dat wij het geven van buitenlessen als één van de speerpunten hebben genomen. Wij zijn als ambassadeurschool van Jantje Beton erg trots op deze pijler van ons onderwijs.

In dit document de link van een filmpje. Een sprekende verbeelding van onze doelen en acties:

<https://youtu.be/DGNDBzAZrNU>

We verwachten dat de bevordering van gezond gedrag, dus het thema 'Leren in de buitenruimte' de komende jaren gezien de maatschappelijke ontwikkelingen, een nog prominentere plek zal krijgen in ons curriculum dan het nu al heeft.

Subdoelen en acties

Programma

- *Natuur en buitenlucht bewezen gezond*

Het effect van natuur op kinderen is groot. Zij zitten nog steeds overwegend binnen (zeker in de stad) terwijl natuur en buitenlucht bewezen gezond is voor fysieke en psychische gezondheid. Het is voor ons de uitdaging om steeds meer te denken aan groene oplossingen binnen ons schoolbeleid (o.a. bepalend voor voorwaarden voor nieuwe huisvesting)

- *Meer bewegen = beter presteren*

Met meer sport en spel, meer beweging, een beter lichaamsbesef en meer vrije speeltijd kunnen leerlingen cognitief beter presteren. Kinderen die buiten hebben gespeeld gedragen zich beter in de klas en zijn taakgerichter. Daarnaast presteren leerlingen, die tijdens het leren hun lichaam gebruiken, beter in de les.

Dit schooljaar zijn er voor elk leerjaar 40 buitenlessen gepland. Dat komt neer op gemiddeld 1 les per week. In de loop der jaren voeren we dit aantal nog veel verder op. Sommige docenten moeten deze momenten vastleggen om zich eraan te houden, maar steeds meer leraren gaan er vanzelf toe over omdat ze merken dat 'het werkt'. Ze zijn momenteel vooral bezig met het uitvinden welk type les het meest geschikt is voor buiten en op welke manier de leerlingen optimaal gefocust blijven.

Zij worden gefaciliteerd door een medewerker die hiervoor ambulante tijd heeft. Zij zorgt dat de buitenlesboxen met materialen op orde blijven en dat er naast de buitenlesbundel voldoende leer- en lesmaterialen aanwezig zijn. Onze prachtige, groene locatie aan de Maas werkt als een extra stimulans om hen over de streep te trekken.

Evaluatie

Wij peilen jaarlijks ter evaluatie (zie tevredenheidsonderzoek) en vragen de kinderen te scoren op:

- *"Ik leer beter tijdens de buitenlessen."*
- *"Ik leer samenwerken tijdens de buitenlessen."*
- *"Ik kan onderzoeken en ontdekken tijdens de buitenlessen."*
- *"Door de buitenlessen leef ik gezonder."*
- *"Ik ben blij dat ik buiten les krijg, naast de computerlessen."*

Ook de andere geledingen krijgen die vragen voorgelegd, maar dan in aangepaste vorm.

Motivatie bij thema 3:

Buitenonderwijs houdt in dat reguliere vakken gegeven worden in de buitenlucht. Uit vele onderzoeken is gebleken dat buiten leren een positieve invloed heeft op kinderen. Dat loopt uiteen van gezondheidsvoordelen, tot het beter opnemen van de lesstof. Ook kinderen die in de klas om wat voor reden dan ook, moeilijkheden ondervinden,

kunnen buiten opeens schitteren door de prachtige eigenschappen die ze hebben. Tot slot beschouwen we dit domein als een goede tegenhanger van al die tijd dat het onderwijs zich achter een beeldscherm voltrekt.

Toelichting op thema 3:

Het is voor veel scholen nog ongebruikelijk om een deel van hun lessen buiten te geven. Als zij ertoe overgaan, wordt er veelal gedacht dat het zou moeten gaan om natuureducatie. Maar het behelst zoveel meer. Feitelijk is bijna alle educatie verplaatsbaar naar buiten. Nu is de verhouding gemiddeld 99,5% binnen en 0,5% buiten. De ideale verhouding tussen binnen en buiten les voor leerlingen is echter 75% binnen en 25% buiten. (Bron: Rapportage Onderzoek Buitenles, DUO- Onderwijsonderzoek, uitgevoerd in maart 2016 i.o.v. Jantje Beton).

Beschrijf beknopt de samenstelling van de leerlingenpopulatie van de school.

Is de populatie homogeen of heterogeen samengesteld als u kijkt naar het aantal leerlingen dat valt onder het onderwijsachterstandenbeleid? Geef een korte omschrijving en een inschatting van het percentage leerlingen dat valt onder het onderwijsachterstandenbeleid¹.

Samenstelling populatie: Op de Schalm is er sprake van een heterogene samenstelling. Ons spreidingsgetal is 7,53. Onze schoolweging is 35,84. Beide indicatoren zijn hoog.

De hoge schoolweging is voornamelijk tot stand gekomen door het lage opleidingsniveau van ouders, het land van herkomst, de verblijfsduur in Nederland en het aantal gezinnen dat in de schuldsanering zit. Het spreidingsgetal (7,53) gaat over de mate van spreiding van deze schoolwegingskenmerken:

In schooljaar 2018/2019 heeft 61% van de leerlingen een niet-westerse migratie achtergrond.	76% van de leerlingen komt uit een gezin met een relatief laag inkomen.	En 38% van de leerlingen komt uit een éénouder gezin.
Landelijk is dit 18%.	Landelijk is dit 40%.	Landelijk is dit 16%.

Katendrecht:

- Bevolkingsgroei in de wijk neemt toe: 14,9 % in 2019
- Groei leerlingaantal wordt geschat op 84,1 % in 15 jaar (20 leerlingen per jaar)
- Sociaaleconomische status in de wijk:
 - Gemiddeld bruto-inkomen (24.100 euro)
 - Helft van de bewoners alleenstaand
 - 10,2% eenoudergezinnen
 - Migratieachtergrond 52,3%

Inschatting percentage: 60%

Zijn er veel of weinig leerlingen die afhankelijk zijn van extra instructie en intensiever oefenen bij één meer van de basisvaardigheden voor taal, lezen en rekenen (basisondersteuning)? Geef een korte omschrijving en een inschatting van het percentage op schoolniveau.

Omschrijving: Passend bij onze hoge schoolweging en het grote spreidingsgetal, hebben we veel leerlingen die extra instructie en inoefening nodig hebben. Wij voorzien in deze behoefte door het aanpassen van de landelijke basisaanpak. Dit doen wij door de aanpak van de middenmoot te intensiveren (inplannen van meer leertijd, gebruik maken van didactische hulpmiddelen, verlengde instructie, etc). Per groep gaat het gemiddeld om ± 5 a 6 leerlingen.

Inschatting percentage: Rekenen: 33%, Spelling: 28%, Begrijpend lezen: 28%, Technisch lezen: 22%

Zijn er veel of weinig leerlingen die in aanmerking komen voor extra ondersteuning (bijv. OPP, eigen leerlijn, ondersteuning met middelen SWV) vanwege belemmeringen bij het leren of gedragsproblematiek? Of hoogbegaafdheid? Geef een korte omschrijving en een inschatting van het percentage op schoolniveau.

Omschrijving: In het kader van Passend Onderwijs proberen wij, binnen onze mogelijkheden, zoveel mogelijk leerlingen binnen onze school te behouden. Wij maken gebruik van extra ondersteuning met middelen vanuit het samenwerkingsverband. Het gaat hier om leerlingen waarvoor ambulante begeleiding is ingezet op het gebied van didactiek, gedrag en hoogbegaafdheid én een leerling die is geplaatst op een deeltijdarrangement voor begaafde leerlingen.

Inschatting percentage: 4%

Daarnaast hebben wij een nauwe samenwerking met de schoolcontactpersoon van PPO en wordt er voor zo'n 3% van de leerlingen preventieve ondersteuning geboden waardoor de inzet van extra middelen niet altijd noodzakelijk is.

Wat is de mate van ouderbetrokkenheid?

De Schalm heeft een actieve OR en MR. Zij ondersteunen het team bij de uitvoering van activiteitenprogramma of denken mee over het schoolbeleid. Daarnaast is er ook een geleding zonder status. Dat is de klankbordgroep. Een 20- tal ouders zijn de antenne uit de wijk voor de directeur en denken met haar mee over de manier waarop de school kan anticiperen op verandering in de wijk. Die is namelijk 'booming'. Van een verwaarloosd, voormalig havengebied transformeert Katendrecht in een trendy buurt waar steeds meer hoger opgeleide mensen neerstrijken, waar steeds meer bedrijvigheid is en waar steeds meer culturele instanties zich vestigen.

De Schalm wil de spil van de Kaap zijn en blijven. In deze hoeksteen van de samenleving worden verschillende perspectieven samengebracht in een veilige, inspirerende wereld. We zien dat bovenal als een enorme verrijking!